

Erfaringer med Ecomerden og Optisk Avlusing med laserteknologi

Michael Niesar

Sulefisk – «Laks frå Solund»

FISKEN I FOKUS!

Er medisinering mot lus helt uakseptabelt?

Nei, ikke ved liten fisk og i perioder med mye påslag!!!

Behandling med fôrmidler – kommentarer fra praksis

- Slice fungerer fremdeles som påslagshemmer
  - Slice har en klar dose – respons avhengighet i forenkla bioassay
  - Ingen resistens mot kitinsynthesehemmer i vårt område
  - Behandling med fôrmidler etter appetitt, kan kreve «off label» - resept med dobbel dose for å forhindre ujamn fordeling av virkestoff
  - Behandling med fôrmidler på liten fisk (< 1 kg) er fagleg forsvarleg mht. fiskevelferd, mattrygghet og miljø
- Kitinsynthesehemmer og Slice er pr. d.d. «best praksis» i situasjoner ved liten fisk og store lusepåslag hvis vi skal ivareta god fiskevelferd

Behandling med pyrethroider og Azametifos – kommentarer fra praksis

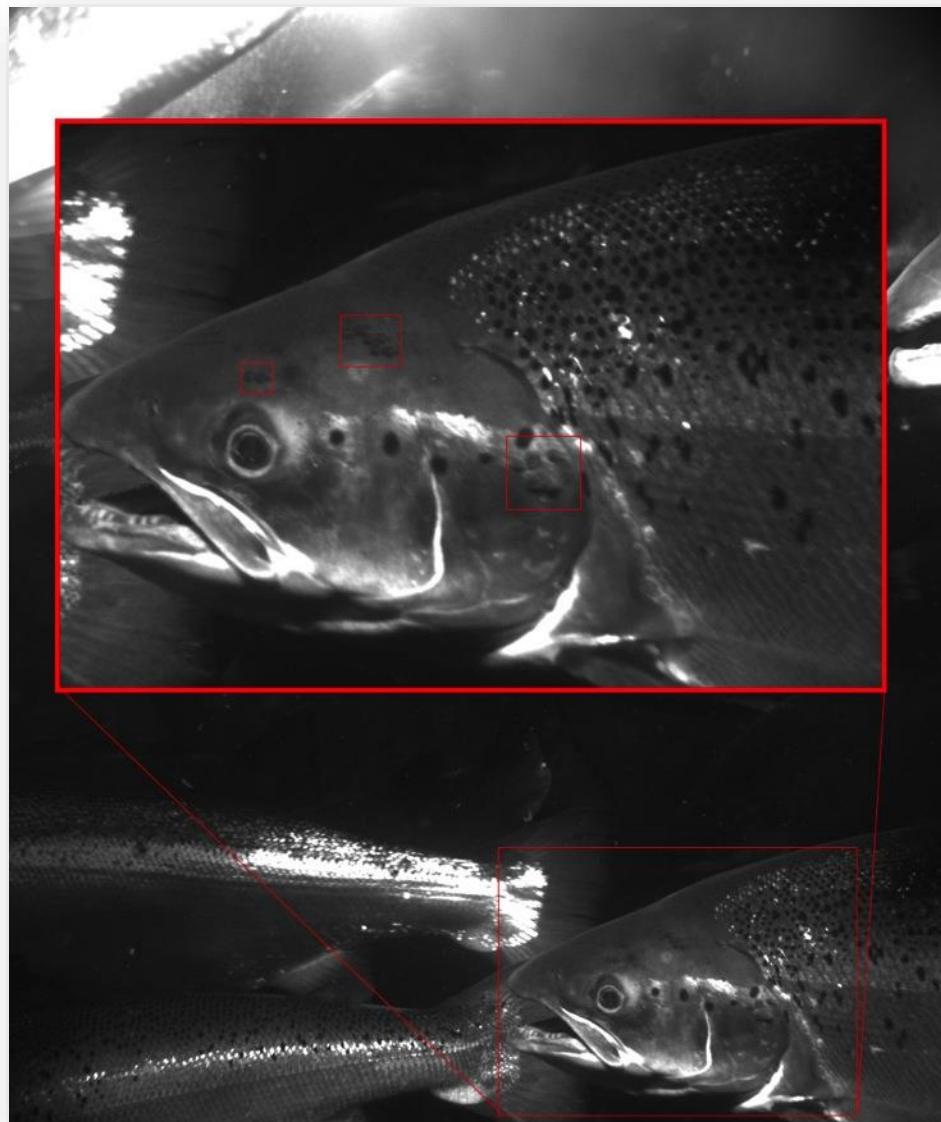

- Generelt problem med nedsatt følsomhet eller resistens
- Meir skånsom ift. fiskevelferd enn H₂O₂ eller mekanisk avlusing
- Pyrethroider har hatt god effekt ved følgende forutsetninger:
  - ✓ Bruk av dobbel dose
  - ✓ Vurdering av effekt på forkant med bioassay
  - ✓ Maks. 1 gang per generasjon og lokalitet (begrenset bruk!)
  - ✓ Kriseløysning ved småfisk eller sjukdom

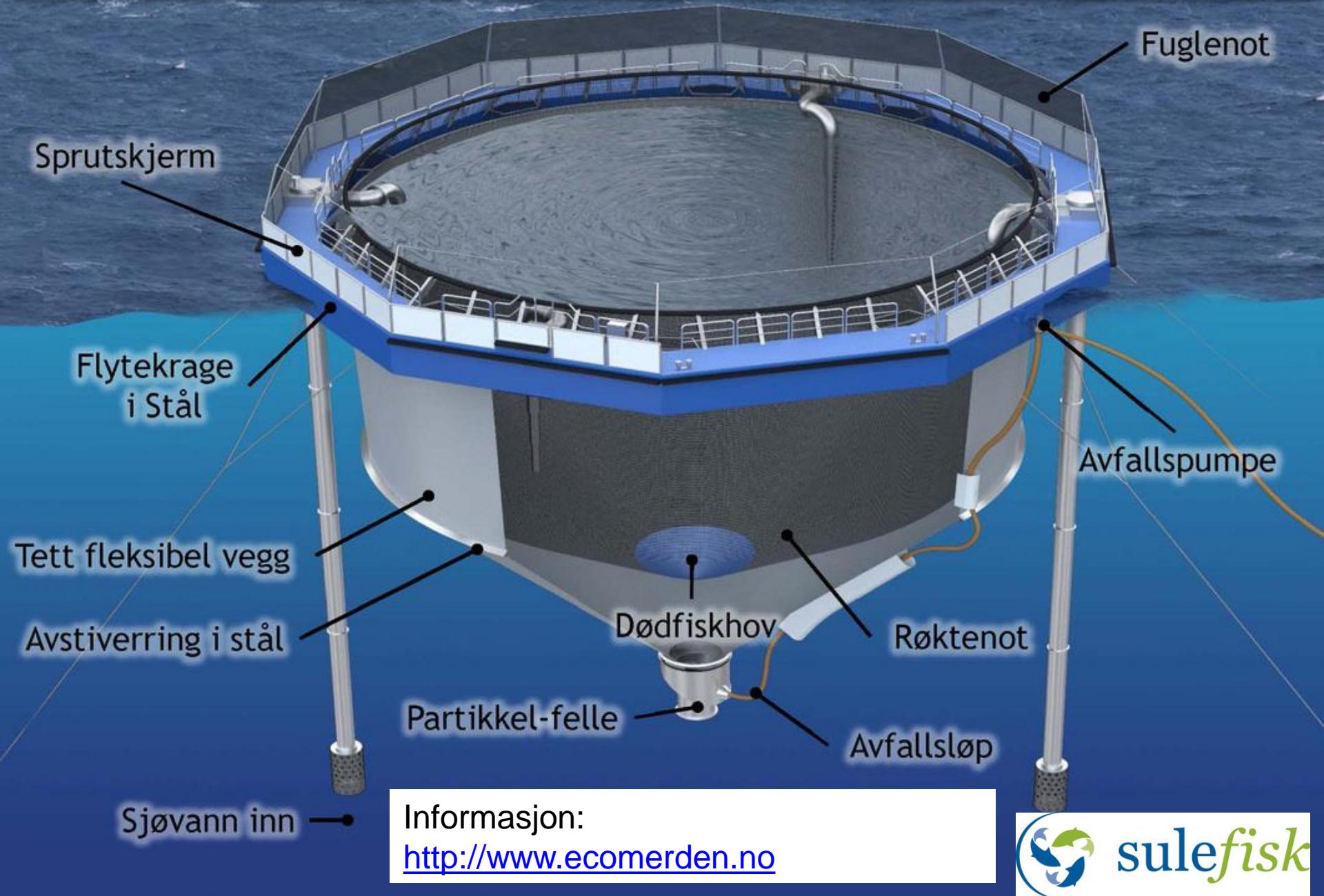
«Grønne» alternativer i kampen mot lusa

Den «perfekte» metoden:

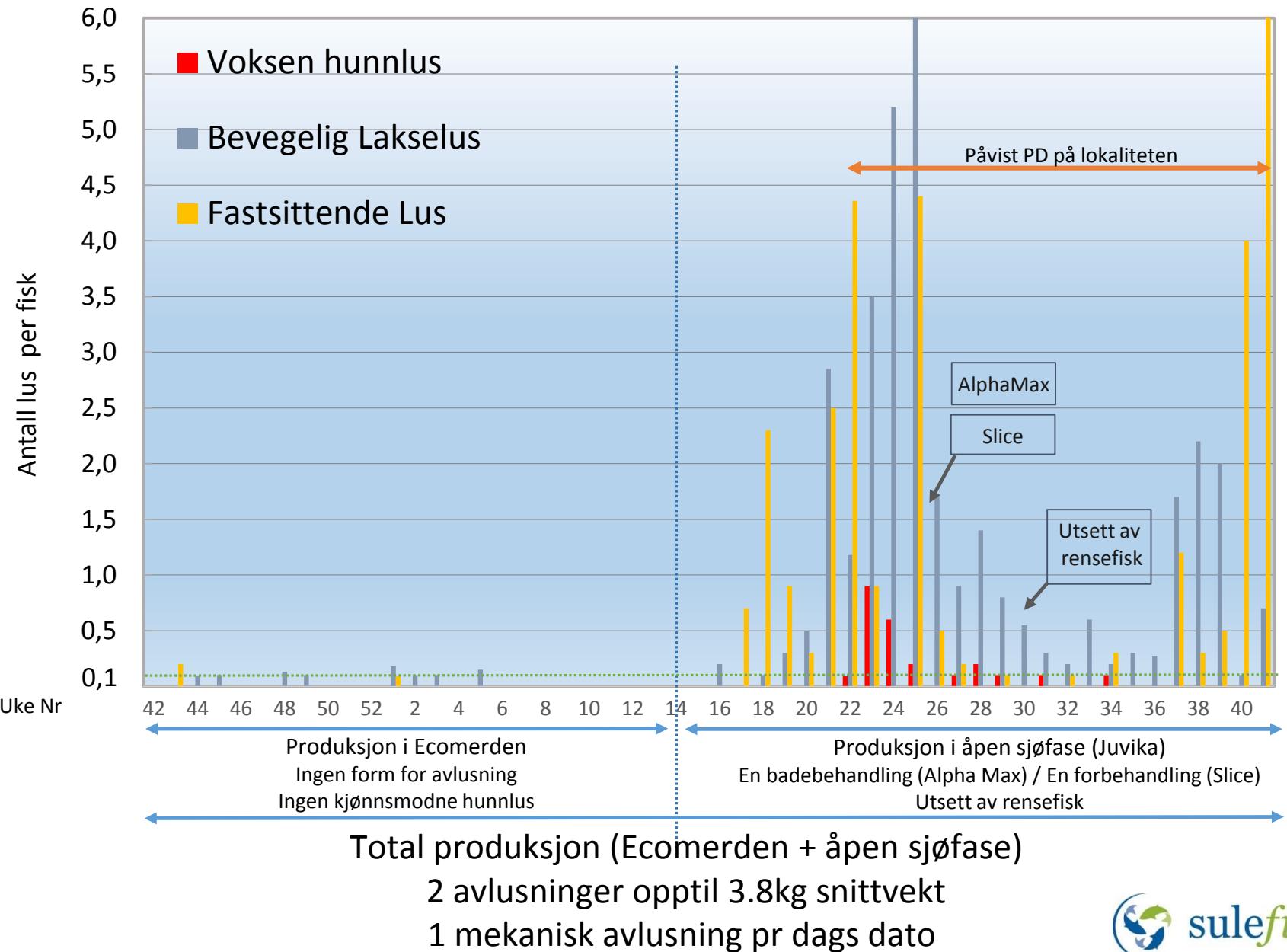
- Effektiv fjerning av lus eller forhindre påslag
- Skånsom for fisken
- Lite ressurskrevende
- Utelukke resistens
- Miljøvennlig

Ecomerden forhindrer luspåslag

Lusetall for produksjonen H16 Ecomerd - Juvik

Lus i semilukket anlegg – kommentarer fra praksis

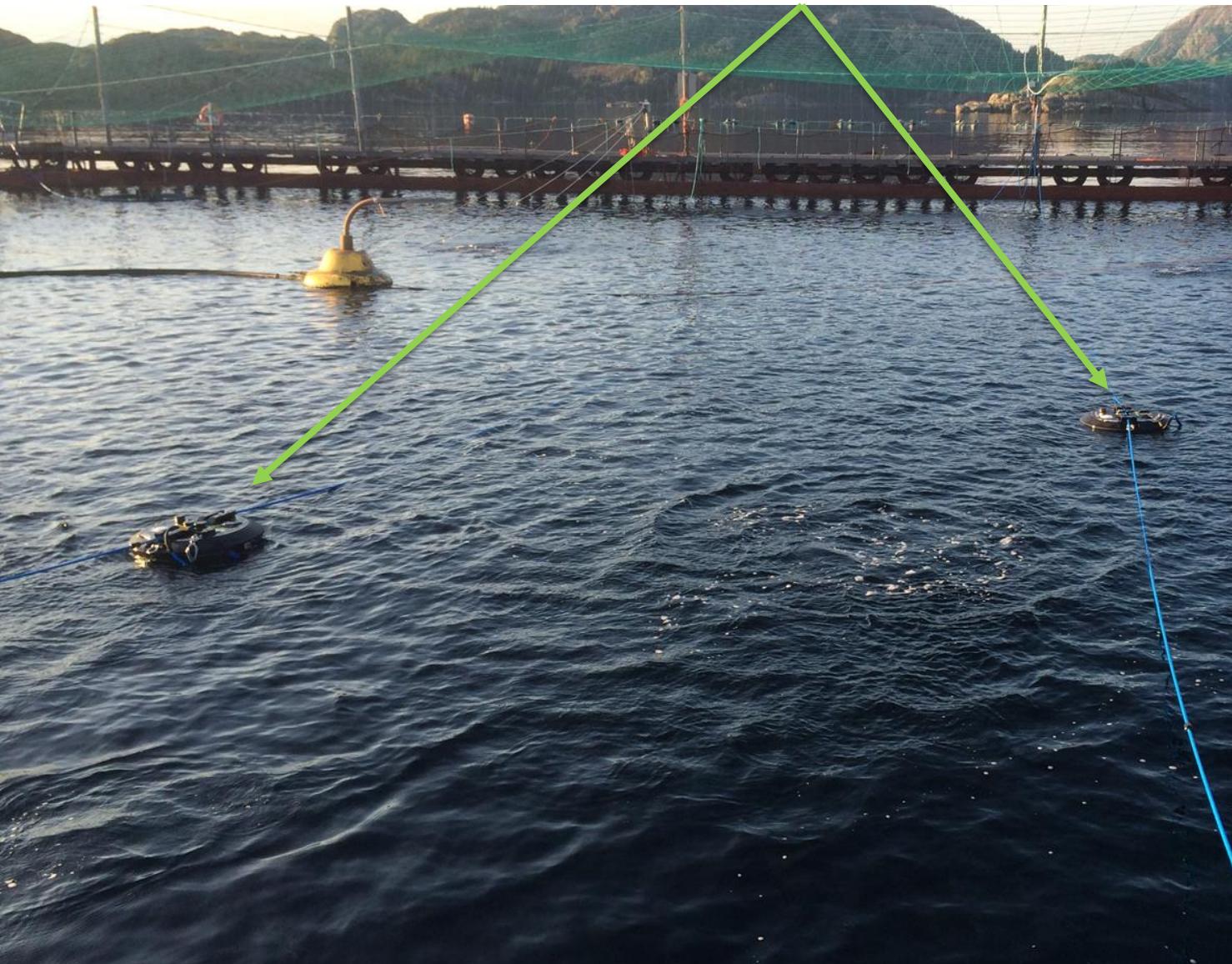
- God mulighet og potensialet til å drive «lusefritt» hvis vanninntaket er dypt nok
  - Litt lus med vanninntaket på ca. 8m (teknisk avvik). «Lusefritt» med vanninntak på 27m.
-
- God måte å produsere postsmolt mht. godt og stabilt miljø.
  - Robust fisk for utsett i tradisjonelle merder. Veldig lite dødelighet.
  - God slaktekvalitet
-
- Trenger meir kunnskap og praktisk erfaring! Ta hensyn til semilukket merdteknologi i lov- og regelverket (unntak)!

Optisk avlusing med laser som forebygging

- Per lokalitet: 3 stk merder (stål), 6 laserenheter, utsett 600 000 stk per gen.
- I Sognesjøen perioder med sterk straum og høg ekstern lusepress.

2 stk laserenheter per merd

Lasertransport fra landbasen

Samarbeid mellom Sulefisk og Stingray

- Sulefisk som første kommersiell kunde til Stingray bruker laser mot lus siden 2014 / 2015 og har lengst operativ erfaring med laserteknologi.
- Oppsummert har laserne hatt 74 645 108 pulser (skudd) på Sulefisk sine lokaliteter.
- Den eldste node (nr. 8, bygget i juli 2014) som er fortsatt i drift hos Sulefisk har hatt 13 551 240 laserpulser.
- Utvikling av laserteknologien til ett fullverdig verktøy i lusekampen tar tid.
- Alltid viktig for Sulefisk å gi regelmessig tilbakemelding om prestasjon, forventninger og konstruktiv kritikk.

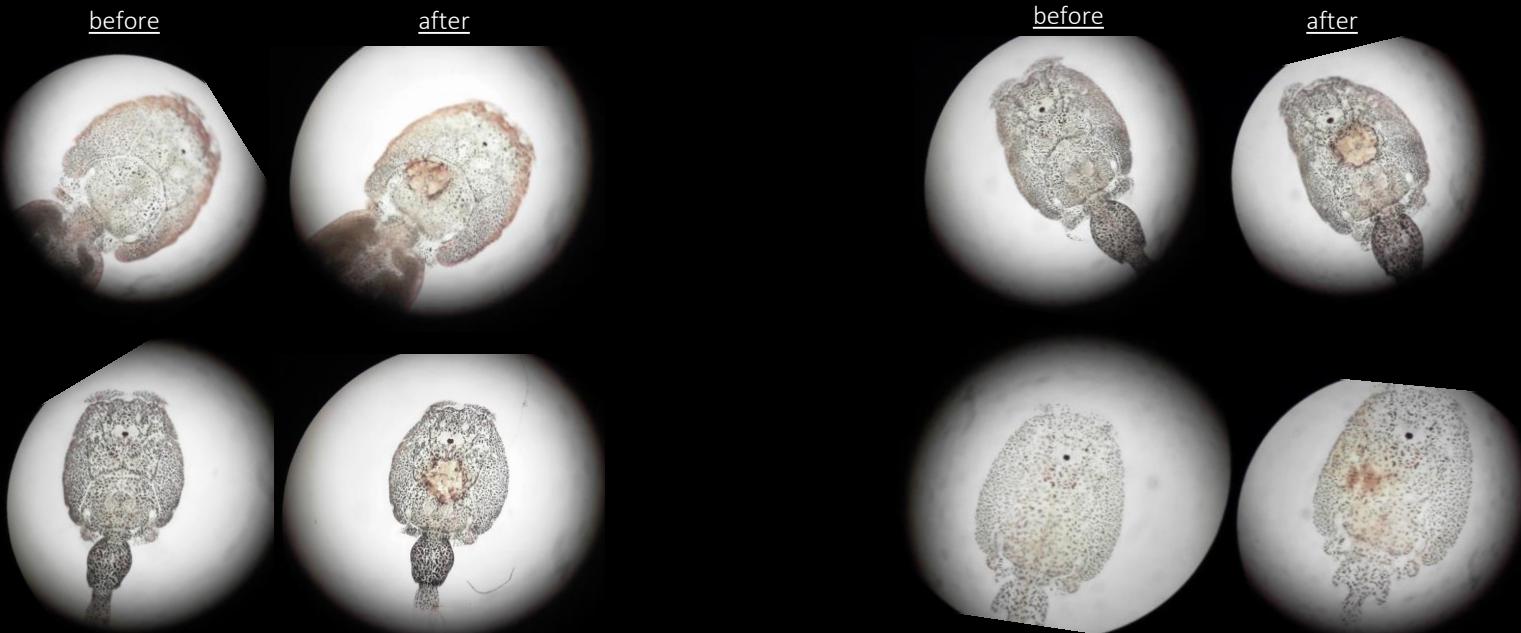
Lokalitetene til Sulefisk

Company	Location	Operational period	Operational period (weeks)	Status	Total pulses at location
Sulefisk	Kvernhusvik	04.03.2015 - 21.09.2015	29	Cycle finished	4,247,998
Sulefisk	Kråkenes	06.08.2015 - 10.04.2016	23	Cycle finished	11,819,506
Sulefisk	Juvika	11.04.2016 - 03.07.2016	12	Cycle finished	6,244,230
Sulefisk	Fureholmen	08.08.2016 - 30.01.2017	25	Cycle finished	23,770,119
Sulefisk	Kvernhusvik	08.08.2016 - 21.09.2017	58	Cycle finished	22,997,298
Sulefisk	Kråkenes	21.09.2017 -	17	active	5,565,957

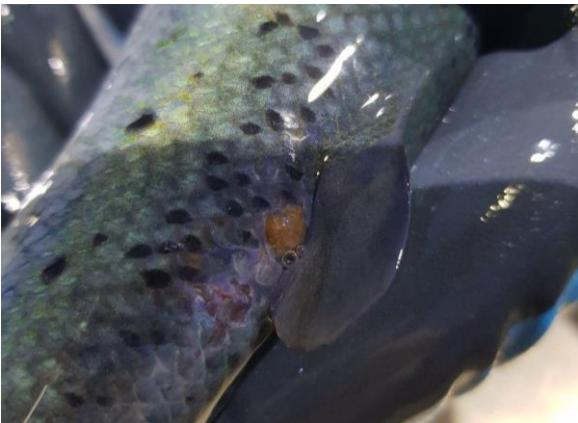
What happens to the louse? Laboratory, controlled environment

-) Lethal damage, cell ruptures
-) Disruption of osmoregulatory ability by the louse mark
-) Internal bleeding, tissue damage
sterilisation

-) Burn damage (blistering/bloating)
-) Physical damage (crater, hole, burn)
-) Reproductive duct damaged,

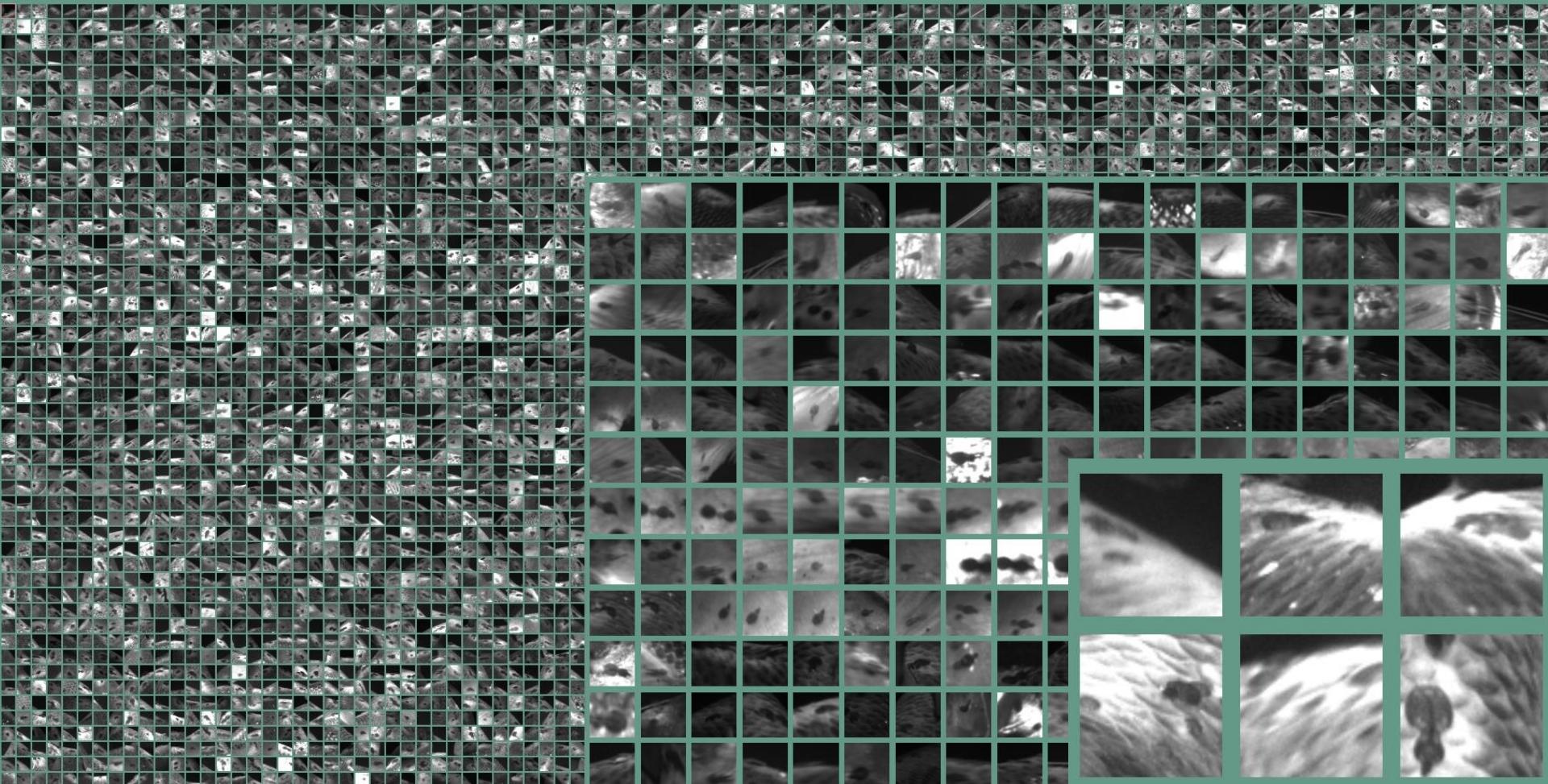

Customer pictures

- Lice may be instantly killed, or lethally damaged.
- Majority of sea lice hit by laser have been found to stay attached to the fish for 24-48 hours.
- Customer louse counts include counting dead sea lice, as a separate category.

«Passfoto av lusa» FØR avliving

- Laser skanner fisken for lus og ved positiv signal blir det tatt bildet akkurat av plassen laserpuls treffer.

Laser mot lus – kommentarer fra praksis

- + Godt samarbeid med Stingray
- + Teknisk utføring av enhetene godt gjennomtenkt og praksisorientert
- + Lite arbeidskrevende for driftsteknikar på anlegget
- + Seinare avlusing ved mindre lusepåslag
- + Skånsom for fisk og miljø
- Utstyret er dyrt
- Usikker hvis effekten kan vere god nok ved sterk påslag

Status og framtid i sammendraget

- Gode muligheter for å kontrollere perioder med låge (moderate) lusetall:
  - ✓ Rensemaskin, laser, skjørt, tare og andre metoder.
  - ✓ Ferskvann
  - ✓ Ikke behov for medikamentell behandling
- Effektiv behandling i perioder med høg påslag:
  - ✓ Lukket eller semilukket merdteknologi
  - ✓ Releeze og Slice på mindre fisk (under 1 kg) er fortsatt veldig viktig
  - ✓ Få i bruk nye legemidler som Lufenuron og evt. andre (Fluralaner, Afoxolaner, Brent Kalk)
  - ✓ Mekanisk avlusing. (Er Thermolicer best ift. fiskevelferd?)
  - ✓ (H₂O₂ burde være allersiste utvei)

«0,0 – lus! ☺»

TAKK!

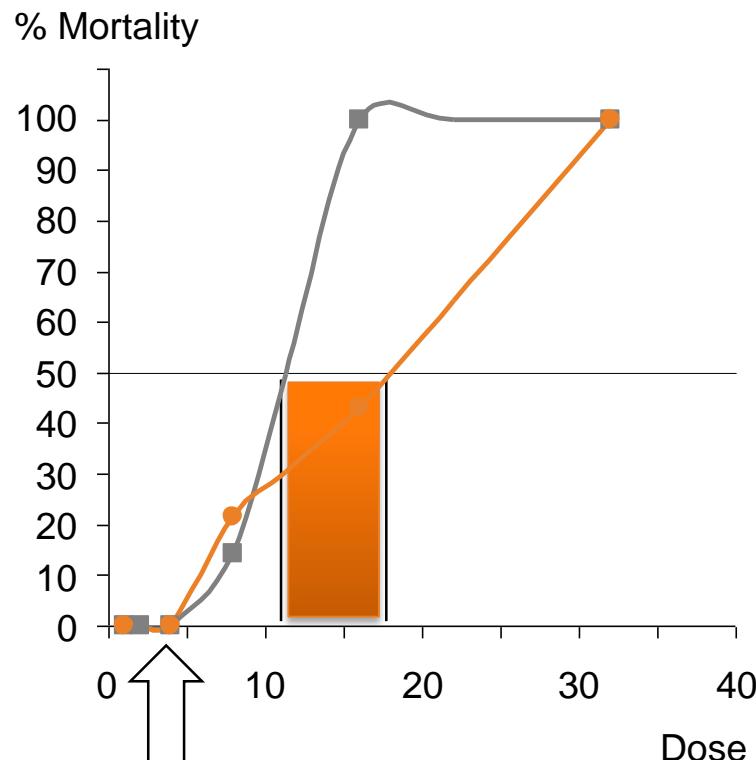
Kor mye tåler en frisk fisk?

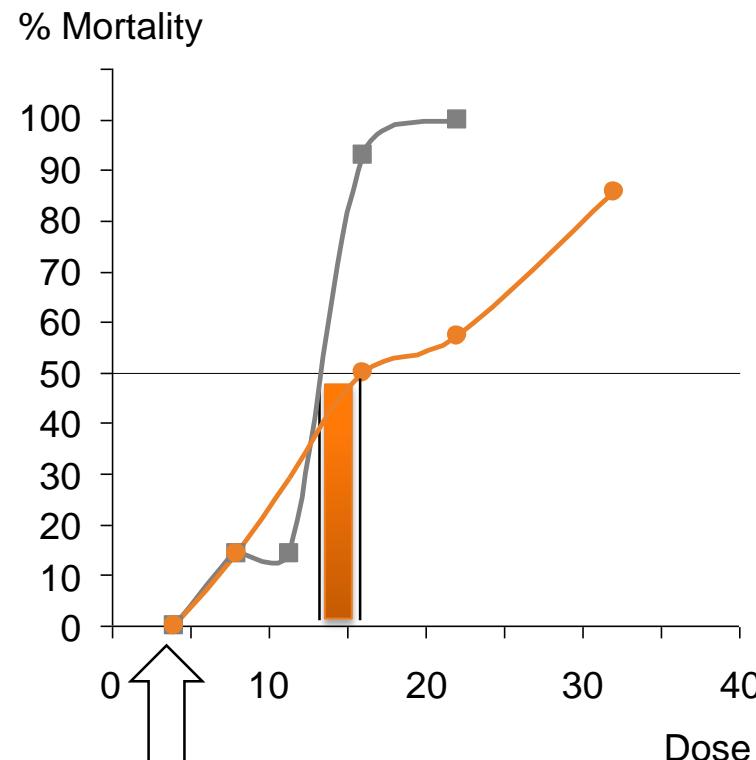
Mortality after 24h, LC 50 Test, initial (L), definitive (R)

■ Alphamax ■ Betamax

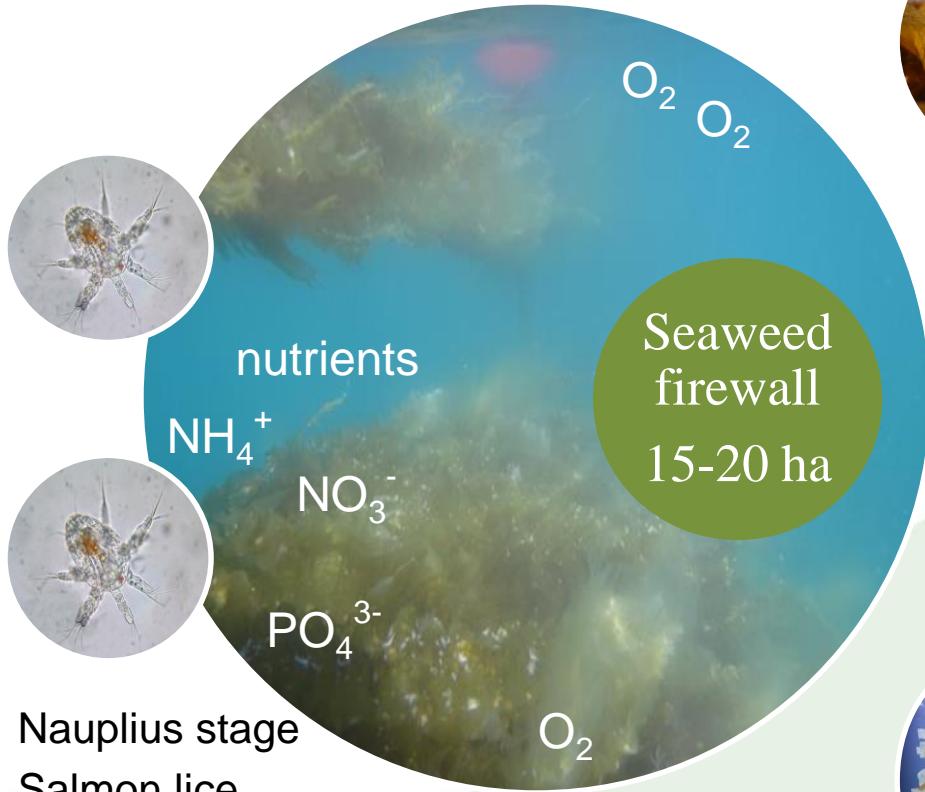
Source: LC50 Test 2010, all tanks 200 liters, 7 fish per tank, replicates, average weight 200g

Dødelighet pga overdosering begynner
ved ca. 5gr anbefalt dosering

Tarefelt som lusebarriere

Nauplius stage
Salmon lice

Seaweed
firewall
15-20 ha

Lumpsucker
(Rognkjeks)

Shrimps

Mussels

Tunicates

Propagating seaweed for a sustainable future

Tareproduksjon Fureholmen

May 2014

Average biomass yield on identical cultivation substrates (Norway):

- Location close to salmon farm: up to 12 kg/m²
- More distant location: 5.8 kg/m²

Andre tiltak mot lus og erfaringer

- Permaskjørt (8m dypde):
  - ✓ Blir presset opp i perioder med sterk straum
  - ✓ Ikke overbevisende effekt mot lus
  - ✓ Perioder med lav O₂, därleg miljø og stresset fisk (som førte evt. til PD og gjelleproblemer)
- Rensemorsk
  - ✓ Å ta vare på rensemorsk i merdene er ressurskrevende
  - ✓ Kritisk: Hendelser med høg dødelighet
  - ✓ Oppdrett av berggylt (Sunnfjord Rensemorsk) har vi ikke lykkes med
  - ✓ Høg dødelighet med rognkjeks – evt. pga. därleg vaksine
- H₂O₂ (som «risikosport»)
  - ✓ Kritisk ift. dose, effekt, høg dødelighet og generell fiskevelferd
  - ✓ Er det nødvendig å bruke det igjen for å bryte av med termisk???